

Smluvní autonomie při konstrukci druhů akcií a její limity

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá tématem Smluvní autonomie při konstrukci druhů akcií a jejími limity.

Vzhledem současnému trendu, kdy dochází k poskytování stále širší svobodě soukromoprávním osobám ujednat si svá práva a povinnosti odlišně od zákona, je toto téma stále aktuální, přičemž i názory na jednotlivé dílčí otázky se vyvíjejí. Téma je navíc aktuální i s ohledem na již platnou, ačkoliv zatím neúčinnou novelu zákona o obchodních korporacích, která má dopady i na akcie a jejich druhy.

Cílem této práce je vysvětlit problematiku druhů akcií a limitaci smluvní autonomie zakladatelů, resp. akcionářů při jejich vytváření. Byť na většinu dílčích otázek bylo napsáno vícero právních publikací, je mnoho otázek zodpovídáno nejednotně, a proto panuje pro adresáty právních norem nejistota ohledně toho, co si mohou a nemohou ujednat.

Práce je rozdělena do tří hlavních částí (kapitol) a několika podkapitol. Jejich systematika je zvolena takovým způsobem, který autor této práce považuje za vhodný, aby popisovaná problematika byla vyložena plynule.

První část této práce se věnuje pojmu akcie. Jeho vymezení je nepochybně základem pro pochopení problematiky druhů akcií a limitů jejich konstrukce. Jedná se tak o základ pro navazující kapitoly.

Druhá kapitola obsahuje hlavní problematiku této diplomové práce. V první řadě vymezuje, co to je druh akcií, a naopak vymezuje, co jím není, jelikož ani tato otázka v praxi není pojímána vždy jednotně. Na to navazují podkapitoly věnující se jednotlivým zákonem pojmenovaným druhům akcií (př. prioritních akcií, akcií s rozdílnou vahou hlasů, zakladatelských akcií). Další část druhé kapitoly je zaměřena na limity, které při konstrukci druhů akcií, ať pojmenovaných, tak zejména těch nepojmenovaných, omezují zakladatele, resp. akcionáře. Největší prostor je věnován otázkám, jaká práva lze s akciemi spojovat a jaká práva lze akciím odejímat. V závěru druhé kapitoly je několik podkapitol věnováno jednotlivým, možným či nemožným, druhům akcií, se kterými se lze v praxi či v teorii setkat. Výčet těchto nepojmenovaných druhů akcií by mohl být takřka bezmezný, a proto byly vybrány ty, které autor této práce považoval za vhodné a zajímavé uvést (divizní akcie, vykupitelné akcie, vysílací akcie...). Každý nepojmenovaný druh je podroben analýze, zda je přípustný, a případně za jakých podmínek.

Třetí a poslední kapitola je věnována novele zákona o obchodních korporacích. Novela zákona o obchodních korporacích vstoupila platnost v únoru roku 2020, účinnosti však nabude

až 1. 1. 2021 (pozn. datum uzavření rukopisu této práce je 15. 3. 2020). Proto změny právní úpravy, které zahrnují také změny týkající se druhů akcií a jejich limitů, jsou vyčleněny do samostatné kapitoly. Změn doznala například legální definice akcie či vysílací akcie.